GELYKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

A°. 1801. N°. 37

BINNEN- LANDSCHE BATAAFSCHE COURANT.

Donderdag den 19 Maart. *Het 7 Jaar der Bat. Vryheid.*

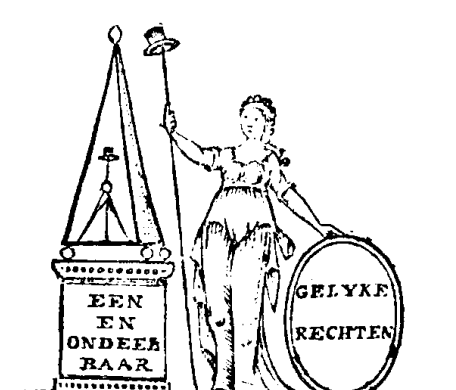

NB. Deeze EXTRA-COURANT wordt voor den gewoonen prys uitgegeven.

VERTEGENWOORDIGEND LIGHAAM.

DE HAGE *den 18 Maart.* Het Rapport, door de benoemde Commisfie uit het Vertegenwoordigend Lighaam, op het Voorftel van het Uitvoerend Bewind tot HERZIENING *der* STAATSREGELING, op gisteren uitgebragt, luid als volgt:

BURGERS VERTEGENWOORDIGERS!

Is 'er immer een tydftip, waarop het hart, dat voor het Vaderland klopt, geheel gevoel is; is 'er immer een tydftip, waar op de liefde tot hetzelve, niet te onrechte, de grootfte bekommeringen doet gebooren worden, wanneer vrees en hoop, by afwisfeling, of het akeligst duister of den verrukkendften dageraad aan den vermoeiden geest vertoonen; is 'er immer een tydftip, waarop zelfs hy, wiens vast gemoed, anders, noch door het oog des dreigenden tyrans, noch door de onftuimige drift van 't opgeruide Volk immer gefchokt werd, ook dan, wanneer hy met de meefte kalmte zynen pligt overdenkt, wel niet twyffelt, of hy aan denzelven getrouw zal zyn, maar desniettemin aarfelt, om dat het geluk of ongeluk van zyn Vaderland, met al, wat hem in en met hetzelve dierbaar is, van zyn te nemen befluit kan afhangen? — ... Het is dan, wanneer het geldt de inftandhouding, verandering of verbetering der Regeeringsform, en hy de gevolgen, welke daaruit voor het beftaan der Maatfchappy kunnen voortvloeyen, vooraf berekenen moet.

Maar, Burgers Vertegenwoordigers! is 'er ook immer een tydftip, waarop de beminnaar zyns Vaderlands weder kloekmoedig voorwaards treedt, en met een zuiver hart in den boezem zich de ftruikelblokken en het onkruid van den weg, dien hy inflaat, getroost, en, fterk in de overtuiging dat hy wel doet, en mogelyk iets kan toebrengen tot het geluk van zyn Vaderland en Landgenooten, rondborftig voor de zaak uitkomt? . . . Het is dan, wanneer hy, na ryp beraad, en, na alle byzondere belangen en inzichten van zich, zo veel mogelyk, verwyderd te hebben, eindelyk, op dat aangelegen ftuk zyn oordeel geveld heeft. — Zo was onze gefteltheid, ten aanzien deezer gewigtige zaak, in de betrekking, waarin gy ons geplaatst hebt; zo is dezelve thans, nu wy U van onze overdenkingen moeten bericht doen.

Aanzelden wy, by de eerfte raadplegingen over het belangryk onderwerp der door het Uitv. Bewind voorgeftelde revifie der Staatsregeling; aarzelden wy, welk befluit wy U zouden voorftellen, drukte het gewigt van den opgelegden last ons toen zwaar op het harte; wy vonden, wy vinden ons thans verligt, daar wy U, wat de hoofdzaak betreft, kunnen voorftellen het befluit onzer overleggingen, na ryp beraad, genomen, daar wy blymoedig de hand bieden, en ook zulks U aanraaden, aan allen, die, met ons, den welvaart des Vaderlands beöogen; daar wy het vooruitzigt hebben, dat de eindelyke uitkomst, indien gy U met ons voorftel mogt verëenigen, tot heil van allen, die met ons een en denzelfden grond bewoonen, leiden zal, en ons dierbaar, maar reeds zo zeer geteysterd Vaderland, door geene geweldige fchokken meer zal daveren. — Wy treeden ter zaake:

Op den 4. deezer Maand werd, ter deezer Vergadering, gelezen eene Misfive van het Uitv. Bew. der Bat. Rep., om geallegueerde redenen, daarby voorftellende eene herziening der Staatsregel., en tevens de wyze waarop dezelve zoude behooren te gefchieden.

Na eenige weinige discusfien, werd dit ftuk Commisforiaal gemaakt, met byvoeging echter, dat Gylieden niet wildet gehouden worden, daar mede verklaard te hebben, dat dezelve Misfive tot een onderwerp uwer deliberatie was aangenomen.

De last van dat Commisforiaal werd voords aan ons opgedragen.

Vereerd door het vertrouwen, in dat opzicht door Ulieden in ons geftelt, maar ook doordrongen van het gevoel der moeyelykheid en het gewigt der zaake, aanvaarden wy dezelve.

Maar hoe zullen wy nu het best aan dit alles beantwoorden?

Voorzeker met de taal van het harte te uitten, voorzeker dan, wanneer wy het gewigt, en tevens de teederheid der zaak gade flaande, rondborftig, maar ook befcheiden fpreken, der waarheid hulde doen, voor Ulieder oog niets verbergen, van het geen wy meenen, dat dienftig kan zyn, om Ulieden te plaatfen in dat gezichtspunt, waar uit wy oordeelen, dat deeze voor ons Vaderland zo belangryke zaak moet befchouwd worden.

Kan de inhoud der Misfive van het Uitvoerend Bewind een onderwerp van Ulieder deliberatiën uitmaaken? zie daar de eerfte vraag; eene vraag, welker beantwoording Gylieden voorzeker van ons verwagt, daar de bovengemelde reserve, welke een deel van Uw Befluit uitmaakt, ons daartoe als van zelve leidt, en eenige Leden der Vergadering, na de lecture der Misfive van het Uitv. Bewind, zich daar over ook reeds hebben uitgelaaten.

Wy antwoorden Ja. ——

Of kan een voorftel, van welks beoordeeling het geluk of ongeluk van Land en Volk zo immediaat afhangt, immer buiten deliberatie gehouden, en verklaard worden, geen object daartoe op te leveren? kan 'er immer een tydftip zyn, waarop de bevordering der gemeenfchappelyke belangens geen voorwerp van raadpleeging zyn moet voor hun, die expresfelyk gefteld zyn, om voor dezelven te waaken; immers neen! men keure het voorftel af, indien men zich daartoe verpligt oordeelt; maar de overweging daarvan te weigeren, is ftrydig met onze beftemming: ja ook de Staatsregeling zelve geeft ons daar geen bevoegdheid toe: trouwens dit kon niet zyn, of het Bataafsche Volk moest geen bevordering van het algemeen belang gewild hebben; maar kan men zich dit verbeelden? kan men zich, ten goeder trouwe, voorftellen eene Burgerlyke vereeniging, welke geen vermeerdering van geluk of voorfpoed wil, eene Maatfchappy, welke verbied, dat geene daarteftellen, waartoe dezelve eigenlyk is ingericht, welke zich den weg fluit, om tot het waare doeleinde, het heil van het algemeen, te geraaken?

Zoo doende ware het beter, eene dergelyke verbintenis nimmer te hebben aangegaan: het gebrek, het nadeel moet dan voordduuren, en zy, die in die vereeniging hun heil zochten, worden, zoo doende, het flagtöffet van dezelve.

Maar is dit zoo, en is, in de daad, het denkbeeld, dat het Volk, het welk toch, in den eigenlyken zin, flechts met zich zelve gecontracteerd heeft, dat contract niet ten allen tyde zoude mogen veranderen of verbeteren, op zich zelve ftrydende met den aart en het oogmerk van die verbintenis zelve? dan vermogen wy ook aan dat gedeelte der Staatsregeling, het welk by fommigen geächt wordt evenwel die denkbeelden te involveren, alleen die beteekenis geven, welke, in een gezonden, en met den aart der zaake, niet ftrydigen zin, alleen daar aan kan gehecht worden, dan moeten wy aan het Bataafsche Volk het onrecht niet aandoen, om te veronderftellen, dat hetzelve, eene Staatsregeling als 't ware alleen in de theorie daarftellende, zoude gewild en verklaard hebben, dat, niettegenftaande de practyk en ondervinding, by het in werking brengen van dezelve, het nadeelige en onvoldoende daarvan mogte aantoonen, die gebreeken en nadeelen, des niettemin, niet alleen zouden moeten worden in trein gebragt, neen! maar ook dat het zelfs aan de daartoe gelastigden niet zoude geöorloofd zyn het voorftel te doen, en te vragen: *zouden dezelven ook verbeterd of veranderd worden?*

Het is waar, onze last is, om de Staatsregeling in werking te brengen: daartoe is ons door het Volk de volmagt gegeeven: maar is het immer een gevolmagtigden verbooden, om, wanneer hy voorziet, en reeds aanvangelyk ondervindt, dat de uitvoering derzelven ten nadeele van den lastgever moet uitloopen, als dan aan denzelven voorteftellen, om dien last intetrekken; immers en in allen gevalle, of hy denzelven ook veranderd, verbeterd, en in plaats van tot zyn nadeel, tot zyn geluk, nader wil gewyzigt hebben.

Integendeel, wy oordeelen, dat de directe verpligting daartoe, in dat geval, zoo eflentieel en zoo duidelyk uit den aart der zaak voortvloeit, dat wy het onnodig oordeelen, dit, ter deezer plaats, eenigzints fterker aantedringen.

Maar welke is dan de beteekenis, welke men, in een gezonden zin, aan die Articulen der Staatsregeling, welke alle revifie, vóór het begin van het Jaar 1804. verbieden, geven moet? Zo wy meenen deeze:

Het is mogelyk, en het was te voorzien, dat door het in werking brengen der Staatsregeling, hier en daar deeze of geene zich zouden gedrukt of verongelykt achten; dat het oproepen van het Volk, om daarin verandering of verbetering daartoeftellen, door de zodanige, ja foms door veelen zoude begeerd worden, en dat het Vertegenwoordigend Lighaam, indien daaromtrent by de Staatsregeling niets bepaald was, zich daartoe genoodzaakt en verpligt zoude zien: om dit voortekomen, en ten einde geene individueele belangens de Staatsregeling los maaken, en eenen onzekeren ftaat zouden doen geboren worden; — gelyk mede ten einde de oproeping des Volks niet, *dan* om dit, en *dan* weder om een ander voorgewend bezwaar, zoude moeten worden daargeftelt, bepaalt de Staatsregeling eene revifie om de vyf Jaar, en dan nog zelfs geclaululeerd: en het is daartoe, dat de Articulen der Staatsregeling, welke van eene herziening fpreeken, moeten worden betrekkelyk gemaakt; dezelve bepaalen dus alleen dat geen, het welk *regulariter et ordinarie* gefchieden moet; maar in het geval, dat de algemeene belangen perficiteeren, in het geval, dat de invoering der Staatsregeling zelve het nadeelige daar van reeds doet bevroeden, in dat geval, heeft het Bataafsche Volk nimmer kunnen willen, dat die gebreeken evenwel, tot ongeluk der Maatfchappy, zouden worden ingevoerd, of zich zelf kunnen prejudicieëren, in de uitoeffening van die rechten, welke onvervreemdbaar zyn, en van welken nimmer eenigen afftand kan worden gedaan.

Laat ons hier het oog wenden naar die grondregelen, welke het Bataafsche Volk aan het hoofd der Staatsregeling verklaard heeft, den grondflag te zyn, waarop het dezelve gevestigd heeft, en waarnaar het zyne Burgerlyke en Staatkundige betrekkingen wil gewyzigd hebben, en de zaak zal geen verder betoog noodig hebben.

Het oppergezag, dat is, het recht der gantfche Maatfchappy over alles, waarin de algemeene belangen betrokken zyn, is onvervreemdbaar. Zie daar het, het geen by het 9. Art. gezegd wordt.

Maar is 'er nu wel iets, dat immediaat verbonden is *aan*, en een uitvloeifel is *van* dat opgegezag, dan het daarftellen, het aanneemen of verwerpen van de form en wyze, waarop het Volk zyne belangen wil geregeld hebben? immers neen: en is dit dan zoo, is dat oppergezag onvervreemdbaar, dan heeft het Volk, ook zelfs by de Staatsregeling, daar van geen afftand kunnen of mogen doen, om dat geene meerderheid zelve het onvreembaar recht der minderheid, welke naderhand de meerderheid zyn kan, of dat van haare nakomelingfchap en opvolgers onherroepelyk heeft *kunnen* wegfchenken.

En twyffelt gy hier aan, leest dan het 4. Art. der Algemeene Beginfelen: *alles wat overeenkomt met de onvervreemdbaare rechten van den Mensch in de Maatfchappy, kan door geene Wet verboden worden:* trouwens is dit zo, dan kan ook het onvervreemdbaar oppergezag, by geene byzondere Articulen der Staatsregeling, noch voor altoos, noch voor een tyd, worden afgeftaan.

Om kort te zyn, leest het 9. Art. der Grondregelen, *het oppergezag is onvervreemdbaar*; voegt hier by het 5. Articul, *de onvervreemdbaare rechten van den Mensch, in de Maatfchappy, kunnen door geene Wet verboden worden.* Slaat voorts uw oog op den uitgedrukten wil des Volks aan het hoofd der Staatsregeling: *het Bataafsche Volk wil naar deze regelen zyne betrekkingen gewyzigd hebben*; en gy zult, zo wy vertrouwen, met ons overtuigd zyn, dat die Articulen der Staatsregeling, welke van de

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

voorzigtigheid niet verboodt, voor Ulieden al dat geene openlyk tegen, waarop onze gedagten zich gevestigd hadden, wy meenen uitgendeel, omtrent het punct, het welk wy nu behandelen moeten, onze bedenkingen veeleer zo veel mogelyk te moeten concentreeren, en aan Ulieder overweging en onderfinding de naderontwikkeling derzelven over te laaten, byzonder daar om, omdat het ongeraden is, in eenig detail te treden van die gebreeken en verkeerde inrigtingen, welke wy zouden mogen oordeelen dat in de Staatsregeling reëlleerden, daar toch, wanneer de wil des Volks, waarop wy niet willen anticipeeren, ftrekken moet, om de Staatsregeling te behouden, even daar door, aan den kwaadwilligen gelegenheid zoude kunnen worden gegeeven, om, zich bemoeiende op het gemanifesteerd begrip van het Vertegenwoordigend Lighaam, tegenkanting of verwering te veroorzaken, en de uitvoerfels der Staatsregeling in een verachtelyk daglicht te plaatfen: en het is ook daarom, dat wyuitdrukkelyk de woorden gebruiken de wyze, waarop het Uitvoerend Bewind, by deszelfs Miffive, deezen aangaande gefproken heeft, oblidieen formulige Leden deezer Vergadering eene meer fpecifique opgaaf van de verontruftende gebreken, fcheenen te

(*Het vervolg op de tweede bladzyde.*)

de redenen, daarby voorftellende eene herziening der Staatsregel., en tevens de wyze waarop dezelve zoude behooren te gefchieden.

Na eenige weinige discusfien, werd dit ftuk Commisforiaal gemaakt, met byvoeging echter, dat Gylieden niet wildet gehouden worden, daar mede verklaard te hebben, dat dezelve Misfive tot een onderwerp uwer deliberatie was aangenomen.

De last van dat Commisforiaal werd voords aan ons opgedragen.

Vereerd door het vertrouwen, in dat opzicht door Ulieden in ons geftelt, maar ook doordrongen van het gevoel der moeyelykheid en het gewigt der zaake, aanvaarden wy dezelve.

Maar hoe zullen wy nu het best aan dit alles beantwoorden?

Voorzeker met de taal van het harte te uitten, voorzeker dan, wanneer wy het gewigt, en tevens de teederheid der zaak gade flaande, rondborftig, maar ook befcheiden fpreken, der waarheid hulde doen, voor Ulieder oog niets verbergen, van het geen wy meenen, dat dienftig kan zyn, om Ulieden te plaatfen in dat gezichtspunt, waar uit wy oordeelen, dat deeze voor ons Vaderland zo belangryke zaak moet befchouwd worden.

Kan de inhoud der Misfive van het Uitvoerend Bewind een onderwerp van Ulieder deliberatiën uitmaaken? zie daar de eerfte vraag; eene vraag, welker beantwoording Gylieden voorzeker van ons verwagt, daar de bovengemelde reserve, welke een deel van Uw Befluit uitmaakt, ons daartoe als van zelve leidt, en eenige Leden der Vergadering, na de lecture der Misfive van het Uitv. Bewind, zich daar over ook reeds hebben uitgelaaten.

Wy antwoorden Ja. ——

Of kan een voorftel, van welks beoordeeling het geluk of ongeluk van Land en Volk zo immediaat afhangt, immer buiten deliberatie gehouden, en verklaard worden, geen object daartoe op te leveren? kan 'er immer een tydftip zyn, waarop de bevordering der gemeenfchappelyke belangens geen voorwerp van raadpleeging zyn moet voor hun, die expresfelyk gefteld zyn, om voor dezelven te waaken; immers neen! men keure het voorftel af, indien men zich daartoe verpligt oordeelt; maar de overweging daarvan te weigeren, is ftrydig met onze beftemming: ja ook de Staatsregeling zelve geeft ons daar geen bevoegdheid toe: trouwens dit kon niet zyn, of het Bataafsche Volk moest geen bevordering van het algemeen belang gewild hebben; maar kan men zich dit verbeelden? kan men zich, ten goeder trouwe, voorftellen eene Burgerlyke vereeniging, welke geen vermeerdering van geluk of voorfpoed wil, eene Maatfchappy, welke verbied, dat geene daarteftellen, waartoe dezelve eigenlyk is ingericht, welke zich den weg fluit, om tot het waare doeleinde, het heil van het algemeen, te geraaken?

Zoo doende ware het beter, eene dergelyke verbintenis nimmer te hebben aangegaan: het gebrek, het nadeel moet dan voordduuren, en zy, die in die vereeniging hun heil zochten, worden, zoo doende, het flagtöffet van dezelve.

Maar is dit zoo, en is, in de daad, het denkbeeld, dat het Volk, het welk toch, in den eigenlyken zin, flechts met zich zelve gecontracteerd heeft, dat contract niet ten allen tyde zoude mogen veranderen of verbeteren, op zich zelve ftrydende met den aart en het oogmerk van die verbintenis zelve? dan vermogen wy ook aan dat gedeelte der Staatsregeling, het welk by fommigen geächt wordt evenwel die denkbeelden te involveren, alleen die beteekenis geven, welke, in een gezonden, en met den aart der zaake, niet ftrydigen zin, alleen daar aan kan gehecht worden, dan moeten wy aan het Bataafsche Volk het onrecht niet aandoen, om te veronderftellen, dat hetzelve, eene Staatsregeling als 't ware alleen in de theorie daarftellende, zoude gewild en verklaard hebben, dat, niettegenftaande de practyk en ondervinding, by het in werking brengen van dezelve, het nadeelige en onvoldoende daarvan mogte aantoonen, die gebreeken en nadeelen, des niettemin, niet alleen zouden moeten worden in trein gebragt, neen! maar ook dat het zelfs aan de daartoe gelastigden niet zoude geöorloofd zyn het voorftel te doen, en te vragen: *zouden dezelven ook verbeterd of veranderd worden?*

Het is waar, onze last is, om de Staatsregeling in werking te brengen: daartoe is ons door het Volk de volmagt gegeeven: maar is het immer een gevolmagtigden verbooden, om, wanneer hy voorziet, en reeds aanvangelyk ondervindt, dat de uitvoering derzelven ten nadeele van den lastgever moet uitloopen, als dan aan denzelven voorteftellen, om dien last intetrekken; immers en in allen gevalle, of hy denzelven ook veranderd, verbeterd, en in plaats van tot zyn nadeel, tot zyn geluk, nader wil gewyzigt hebben.

Integendeel, wy oordeelen, dat de directe verpligting daartoe, in dat geval, zoo eflentieel en zoo duidelyk uit den aart der zaak voortvloeit, dat wy het onnodig oordeelen, dit, ter deezer plaats, eenigzints fterker aantedringen.

Maar welke is dan de beteekenis, welke men, in een gezonden zin, aan die Articulen der Staatsregeling, welke alle revifie, vóór het begin van het Jaar 1804. verbieden, geven moet? Zo wy meenen deeze:

Het is mogelyk, en het was te voorzien, dat door het in werking brengen der Staatsregeling, hier en daar deeze of geene zich zouden gedrukt of verongelykt achten; dat het oproepen van het Volk, om daarin verandering of verbetering daartoeftellen, door de zodanige, ja foms door veelen zoude begeerd worden, en dat het Vertegenwoordigend Lighaam, indien daaromtrent by de Staatsregeling niets bepaald was, zich daartoe genoodzaakt en verpligt zoude zien: om dit voortekomen, en ten einde geene individueele belangens de Staatsregeling los maaken, en eenen onzekeren ftaat zouden doen geboren worden; — gelyk mede ten einde de oproeping des Volks niet, *dan* om dit, en *dan* weder om een ander voorgewend bezwaar, zoude moeten worden daargeftelt, bepaalt de Staatsregeling eene revifie om de vyf Jaar, en dan nog zelfs geclaululeerd: en het is daartoe, dat de Articulen der Staatsregeling, welke van eene herziening fpreeken, moeten worden betrekkelyk gemaakt; dezelve bepaalen dus alleen dat geen, het welk *regulariter et ordinarie* gefchieden moet; maar in het geval, dat de algemeene belangen perficiteeren, in het geval, dat de invoering der Staatsregeling zelve het nadeelige daar van reeds doet bevroeden, in dat geval, heeft het Bataafsche Volk nimmer kunnen willen, dat die gebreeken evenwel, tot ongeluk der Maatfchappy, zouden worden ingevoerd, of zich zelf kunnen prejudicieëren, in de uitoeffening van die rechten, welke onvervreemdbaar zyn, en van welken nimmer eenigen afftand kan worden gedaan.

Laat ons hier het oog wenden naar die grondregelen, welke het Bataafsche Volk aan het hoofd der Staatsregeling verklaard heeft, den grondflag te zyn, waarop het dezelve gevestigd heeft, en waarnaar het zyne Burgerlyke en Staatkundige betrekkingen wil gewyzigd hebben, en de zaak zal geen verder betoog noodig hebben.

Het oppergezag, dat is, het recht der gantfche Maatfchappy over alles, waarin de algemeene belangen betrokken zyn, is onvervreemdbaar. Zie daar het, het geen by het 9. Art. gezegd wordt.

Maar is 'er nu wel iets, dat immediaat verbonden is *aan*, en een uitvloeifel is *van* dat opgegezag, dan het daarftellen, het aanneemen of verwerpen van de form en wyze, waarop het Volk zyne belangen wil geregeld hebben? immers neen: en is dit dan zoo, is dat oppergezag onvervreemdbaar, dan heeft het Volk, ook zelfs by de Staatsregeling, daar van geen afftand kunnen of mogen doen, om dat geene meerderheid zelve het onvreembaar recht der minderheid, welke naderhand de meerderheid zyn kan, of dat van haare nakomelingfchap en opvolgers onherroepelyk heeft *kunnen* wegfchenken.

En twyffelt gy hier aan, leest dan het 4. Art. der Algemeene Beginfelen: *alles wat overeenkomt met de onvervreemdbaare rechten van den Mensch in de Maatfchappy, kan door geene Wet verboden worden:* trouwens is dit zo, dan kan ook het onvervreemdbaar oppergezag, by geene byzondere Articulen der Staatsregeling, noch voor altoos, noch voor een tyd, worden afgeftaan.

Om kort te zyn, leest het 9. Art. der Grondregelen, *het oppergezag is onvervreemdbaar*; voegt hier by het 5. Articul, *de onvervreemdbaare rechten van den Mensch, in de Maatfchappy, kunnen door geene Wet verboden worden.* Slaat voorts uw oog op den uitgedrukten wil des Volks aan het hoofd der Staatsregeling: *het Bataafsche Volk wil naar deze regelen zyne betrekkingen gewyzigd hebben*; en gy zult, zo wy vertrouwen, met ons overtuigd zyn, dat die Articulen der Staatsregeling, welke van de

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

begeeren: terwyl ook even zeer, met relatie tot de betrekkingen, waarin deeze Republiek ten aanzien van de Buitenlandsche Mogendheden verfeert, een fpecifiek detail uit den aard der zaak ongefchikt, ongefaifoneerd en volgens de analogie der Staatsregeling verboden is, daar het 137. Art. alle diplomatike handelingen aan het Uitvoerend Bewind by uitfluiting opdraagt.

En wy oordeelen dus, in dat opzigt, het Uitvoerend Bewind volgende, omtrent het een en ander ook alle details te moeten vermyden, en alleen te mogen aanftippen dat geen, waarop wy Uliedder aandagt opmerkzaam willen gemaakt hebben, het overige aan Ulieder meer ryp beraad overlatende.

Herinnert U hier, B. R.! de differente opinie omtrent verfcheiden hoofdzaken, welke tot het in werking brengen der Staatsregeling behooren, de verfchillende denkbeelden, welke dienaangaande, zo in de beide Kamers, als tusfchen dezelve onderling hebben plaats gehad, de menigvuldige Rapporten en Adviſen, welke in eene en dezelfde zaak, om die maar tot een zekere hoogte te brengen, door uwe Commisfien hebben moeten bewerkt en uitgedacht worden; herinnert U het moeijelyke hier van in het werk van het Armbeftuur, der Gemente Beftuuren, Burgerlyke Rechtbanken, en wat dies meer is: voegt hierby de vrees, welke, met alle aangewende omzichtigheid en overleg, toch niet geheel heeft kunnen worden weggenomen, dat de dadelyke invoering daarvan velligt veelen, immers een merkelyk gedeelte onzer Medeburgers, niet welgevallig zyn zal; en eindelyk vestigt uw oog op den omflagtigen en langduurigen loop, welken de Staatsregeling in de behandeling der zaken, ook zelfs van minder gewigt, heeft voorgefchreeven: en gy zult, zoo wy vertrouwen, met ons en het Uitvoerend Bewind, geconvinceerd zyn, dat de Staatsregeling voor veele verbeteringen vatbaar is, en dat het niet onmogelyk, ja zelfs niet onwaarfchynlyk is, dat, by eene reviſie derzelve, daaromtrent een wenfchelyk redres gemaakt, en veele verbeteringen zouden kunnen worden daargefteld.

Wy zullen hier niet onderzoeken, of de verordeningen, by de Staatsregeling gemaakt, zo als het Bewind, by deszelfs Misfive, aanmerkt, met den aard en de geiteldheid der zaaken, de locale fituatie van ons Vaderland, het onderfcheiden caractèr van onze Medeburgers, derzelver zeer verfchillende levenswyze en zeden overeenkomftig en daar voor gefchikt zyn: maar het is ten minfte niet verwerpelyk, dat het Bataaffche Volk dit nader in overweeging neeme. Ook willen wy hier niet fpreeken van eene meer bepaaldelyk beperkte affcheiding der Machten, zo in de Policie, als in de Juftitie, en hoe ligt, wanneer die niet behoorlyk zyn afgebakend, eene, voor het beftaan van een vry Volk zo doodelyke, ufurpatie en overheerfching te vreezen zy. Wy hebben, tot geluk van het Bataaffche Volk, daarvan nog geen wrange vruchten getmaakt: maar evenwel, hoe meer de mogelykheid daar toe wordt weggenomen, hoe volmaakter een Staatsregeling, hoe gemaklter het Volk zelve wezen zal.

Genoeg is het ten deezen, dat wy Ulieden hier vooren hebben aangewezen die voornaame hoofdpunten, welke wy vermeenen, dat, by nadere overweeging, Ulieden zo wel als ons zullen doen zien, dat eene herziening en verbetering der Staatsgeling niet onnodig, en het voorftel daar van niet ongepast, maar veeleer noodzaakelyk is; want is dit zo, wat is 'er dan nog meer van noode, ten einde Ulieden met ons te doen befluiten, om het Volk te raadpleegen, of het niet zelve in de Staatsregeling gebreken vindt, en of het die verbeterd en het maatfchappelyk verdrag alzo naar de algemeene belangen meer geadapteerd, en tot onderling geluk, anders wil gewyzigd hebben? wat is 'er dan meer van noode, om Ulieden te overtuigen, dat, al ftond het Bataaffche Volk in geene algemeene of byzondere buitenlandfche betrekkingen, hoe ook genaamd, evenwel het voorftel van redres der gebreeken pligtmatig, en het verzuim of weigering daar van onverantwoordelyk zyn zoude. — Of zult gy de uitwerkzelen der gebreeken afwachten, welke gy nu reeds voorziet? — Zult gy het Volk befchuldigen, dat het liever, dan dat het zich daar over geraadpleegd zag, de invoering derzelve gewild heeft? Zult gy hetzelve blootftellen aan onheilen, die gy voorkomen kunt? — Zult gy eindelyk zeggen, de kwaade gevolgen moeten, door de invoering dier verordeningen, *eerst* gevoeld worden, en het Volk daarvan *by ondervinding*, *eerst* zeker zyn, offchoon gy die als waarfchynelyk voorziet, en het redres voorhanden is? dit zy verre!... zoo handelt geen welmeenend Huisvader, zoo handelt geen trouwhartig zaakgelastigde, zoo handelt geen voorzigtig Volksvertegenwoordiger, een ieder in zyne betrekkingen: zoo eindelyk handelt de Man niet, welke zyne vooroordeelen en driften, ten algemeene nutte in toom houdt: integendeel, wel verre van het naderend gevaar aftewachten, om te zien, welke de uitwerkzelen daarvan zyn zullen, raadt hy met aandrang zyn vriend en vertrouweling aan, om het dreigend gevaar te ontvlieden, en tracht ook zelve het gevreesd onheil van den genen, welken hy befchermen wil en moet, indien mogelyk aftewceren, gedachtig aan de gulden les, dat het beter is, het kwaad voortekomen, dan, na dat het met de daad daar is, dan eerst naar hulpmiddelen om te zien.

Het is waar, ja, wy hebben tot nog toe de voorfchriften der Staatsregeling gevolgd, hiertoe waren wy, door onze belofte ook verbonden, wy hebben, niettegenftaande wy de gebreken zagen, echter aan het Volk, tot nog toe, geene reviſie voorgefteld, maar waarom?

De ſtaat namelyk waarin de Republiek verfeerde, de Oorlog op het vaste Land, welke dan meer en dan minder ook ons Vaderland bedreigde, gedoogde, voor als toen, nog geene verandering of herziening der Staatsregeling. Dit was het werk van meer kalme tyden: en de Vreede op het vaste Land biedt ons daartoe thans de gelegenheid aan: onze betrekkingen met de Mogendheden van Europa fchynen ons uittenoodigen om aan dezelven zo wel, als in het byzonder aan onze Bondgenooten, te verklaaren, dat *of* deeze Staatsregeling, waar van het toch wereldkundig is, dat dezelve, in tyden van verwarringen, beroerten, driften en oneenigheden, is daargefteld, na meer bepaalde herziening, *of* wel dat een andere meer algemeen aangenaame en verbeterde Conſtitutie, indedaad, de gemanifesteerde wil der Natie is, en dat het Bataaffche Volk, die, of eene andere alzoo plechtig, als het maatfchappelyk verdrag, waarnaar het zyne belangens wil hebben ingerigt, aangenomen, en als zodanig erkend heeft.

Trouwens, daar de reden van verwyl, daar alle onzekerheden, met opzigt tot den ſtaat der Republiek, door den continentaalen Vreede, zyn weggenomen, zoude een langer uitftel, indien 'er anders gebreken te verbeteren zyn, in ons oog, onverantwoordelyk worden. De algemeene Vreede moge, en zal, zo wy hopen, eerlang onzen Koophandel geheel doen herleven, en onzen welvaart verzekeren, maar de bevestiging van onze inwendige geſteldheid en het daarſtellen eener duurzaame Regeeringsvorm moet daarvan niet afhangen, daar dezelve hierop geen invloed hebben kan. — Hettydſtip is dus daar, Burgers Vertegenwoordigers! dat wy aan het Bataaffche Volk, aan onze Bondgenoten, aan alle de Mogendheden van Europa, zelfs aan onze nog overgebleevene Vyanden, kortom, aan al wat dis omringt, met de daad toonen moeten, dat wy, vry van alle byzondere inzichten, en gereed om onze plaatſen te verlaaten, geen andere magt begeeren, dan die, welke dienen kan, om het algemeen belang te bevorderen, geene gebreken willen verlengen, wanneer wy den tyd gebooren zien, om die te verbeteren: dat in alles de wil des Volks *onze* wil is, en het heil van 't Vaderland, het eenig doeleinde *onzer* pogingen.

Men onderwerpe dan de Staatsregeling aan het oordeel des Volks — wil hetzelve eene verbetering, men biede daartoe een aanneemelyk ontwerp aan — de keuze daar van zy ook *onze* wil, de beſliſing daar van zy ons heng.

Maar hoe, en welke is daartoe de geſchiktſte wyze? ziet daar de laatſte, maar niet minst gewigtige vraag, welke wy beantwoorden moeten.

Wy oordeelen met het Uitvoerend Bewind, en dit is ook alleszins evident, dat de wyze van herziening, zo als die by de Staatsregeling bepaald is, in alle gevalle, is veel te omflagtig en langduurig, om hier in aanmerking te komen: — trouwens, wat zoude 'er in deezen ſtaat der zaaken van worden, indien men den weg, by het Reglement op de wyze van herziening, achter de Staatsregeling geplaatst, wilde inſlaan? men deeze dat Reglement, en men zal daarvan overtuigd zyn: ja, wat meer is, men zal daaruit, zo wy vertrouwen, ten duidelykſten zien, dat, zo als hier voren reeds is aangemerkt, de reviſie, waarvan, en in de Staatsr. en in het Reglem. gefproken word, in 't byzonder ſpecificeert zodanige herziening, welke geſchied, om de bezwaaren, die elk individueel Lid of Geconſtitueerde Magt der Maatſchappy tegens deeze of geene byzondere Articulen of bepaalingen der Staatsregeling mogt hebben, op een bepaalden tyd, zo mogelyk, te redresſeeren: maar geenzins eene generaale reviſie en verbetering der Staatsregeling zelve, wanneer de ondervinding leert, dat die noodzaakelyk is. Dit op de by het Reglement voorgeſtelde wyze te willen effectueeren, is, naar ons inzien, zo niet het onmogelyke te willen, immers de verwarringen te provoceeren, en het verband der Staatsregeling zelve verbeterd of niet verbeterd, geheel te verſcheuren. Dit een en ander zy ten voorbeelde: Volgens het 15. Artikel moeten de Reviſeurs, welke, volgens het 4. Art. geene posten van eenig beſtuur bekleeden mogen, en dus met den ſtaat der zaaken weinig bekend zyn, alleen hunne raadplegingen bepalen tot die gedeelten of Articulen der Staatsregeling, waaromtrent hun eenige bedenkingen of voordrachten zyn toegezonden. Hoe zullen nu die Reviſeurs in ſtaat zyn, om, uit die menigvuldige bedenkingen, welke 'er voorzeker zullen inkomen, en dikwyls van een tegenſtrydige aart zyn kunnen, wanneer zy zich alleen by die Articulen bepaalen, en die, waarop geene bedenkingen zyn ingekomen, onaangeroerd laaten moeten, een goed geheel formeeren? hoe de ſamenhang vinden, wanneer zy alleen van *die Articulen*, volgens het Reglement, eene redactie moeten inzenden, en van de andere niet gewaagen mogen? Hoe zal het gaan, wanneer die verbeteringen, Articul voor Articul, in de Grondvergaderingen met *ja* of *neen* moeten goed- of afgekeurd worden? de meerderheid kan dan, by voorbeeld, het een Articul van hetzelfde gedeelte aannemen en het ander verwerpen, en het verband, het welk de Reviſeurs daarin ſtelden, en, zonder het welk, zy de zaak zelve anders zouden hebben afgedaan, is dan geheel verbroken, en de verbetering is geene verbetering meer.

Waarlyk, zo al immer dit Reglement, met eenig ſucces, kan worden agtervolgd, in eene reviſie, als daar van hier questie is, zoude zulks ondoenlyk, immers zeer gevaarlyk zyn: daartoe moet dus noodwendig een ander een weg worden ingeſlagen, indien men anders het heilzaame van het oogmerk, het geen wy met het Uitvoerend Bewind ons daarin voorſtellen, bereiken zal.

Dan, hoe zeer wy, met het Uitvoerend Bewind, aan den eenen kant, daaromtrent inſtemmen, zo kunnen wy, aan de andere zyde, ons niet vereenigen met de voorgeſtelde wyze, waarop het Uitvoerend Bewind het Reglement, dat verder in deezen zoude behooren te worden gemaakt. Het is buiten twyffel, dat, wanneer het Bataaffche Volk eenige verandering in de Staatsregeling begeert, 'er als dan hoe eer zo beter, en op de meest geſchikte wyze, een verbeterd ontwerp daar toe aan hetzelve ter goed- of afkeuring behoort te worden aangeboden: dan, op welke wyze, en hoe de vervaardiging van dat plan ten algemeenen nutte het best geſchieden zal (wy moeten het erkennen) dit aangelegen point heeft onze deliberatien niet alleen het meest moeyelyk gemaakt, maar ook nog bovendien veroorzaakt, dat wy voor ons zelven nog niet geheel aan gebragt zyn uit dien ſtaat van onzekerheid, waarin het gewigt der zaak en de tederheid van dit aangelegen point ons, zedert de aanvaarding van onzen last, gehouden heeft.

Dit ondertusſchen moet evenwel vast ſtaan, en het belang des Vaderlands vordert, dat wy daartoe ook nwe aanlagt vestigen. Zal het te ontwerpen Plan het oogmerk bereiken, het geen Gylieden, wy, en allen, die, met ons, het heil des Volks wenſchen te bevorderen, in deeze gantſche zaak, bedoelen, dat is, het verſpreiden en zo mogelyk bewerken van eene algemeene te vredenheid, alsdan is het, zo wel als om alle beſturingen geheel en al te vermyden, noodzaakelyk, immers en in allen gevalle wenſchelyk, dat de beide Hoogstgeconſtitueerde Magten der Republiek in deezen *eenen* weg bewandelen, en dien gezamentlyk zo veel mogelyk zoeken te vereffenen, om daar door alle ſtruikelblokken weg te neemen; en alle ontydige tegenkanting te verydelen.

En het is ons dan, ook uit dien hoofde, voorgekomen, dat, daar wy ons met het voorſtel van het Uitvoerend Bewind niet kunnen vereenigen, doch echter in deezen eene zo veel mogelyke overeenſtemming wenſchen, dit doeleinde het best zoude bereikt worden, wanneer door Ul. aan ons wierd gegeeven een generaale qualificatie om met Uitvoerend Bewind te confereeren over de wyze, waarop het voorſtel der reviſie, zo wel als de vervaardiging en voordragt van een verbeterd Plan, ingevalle tot de herziening mogt worden beſlooten, geſchieden, en zodanig Plan aan den Volke, ter goed- of afkeuring, zoude behooren te worden aangeboden.

Onze last ſtrekte zig, tot nog toe, zo verre niet uit; de bevoegdheid om de nodige elucidatie te vragen, wanneer het voorſtel van het Bewind een onderwerp van derzelver deliberatien uitmaakt, kan eene Commisfie niet wel ontzegd worden, maar ligt in derzelver last opgeſloten; doch, om over de behandeling der zaak zelve met het Uitvoerend Bewind te confereeren, daar toe is Ulieder tusſchenkomst, Ulieder autoriſatie nodig, en het daarom, dat wy U zulks thans voorſtellen.

Intusſchen houden wy ons verzekerd, dat ook het Uitvoerend Bewind, offchoon een bepaald voorſtel ten dien opzichte gedaan hebbende, echter gaarne met ons, met Ul., en met allen, die het heil van het Vaderland zoeken, de handen zal in een

---

en Staatkundige betrekkingen zouden gewyzigd worden,

Overwegende, dat alzo ook de Articulen, voorkomende in den 9. Titul der Staatsregeling, welke de reviſie, aanvang het Jaar 1804, ſchynen te verbieden, ingevolge *generaale* Voorſchrift en de Hoofdwet der Staatsregeling naar de *bovengemelde* grondregelen, moetende gewyzigd mitsdien aan het onvervreemdbaar recht des Volks niet regulieze herziening van zommige Articulen of gedeelten der Staatsregeling, op eenen bepaalden tyd, maar geenzins generale reviſie derzelve, wanneer die noodzaakelyk of wenſchelyk gemaakt.

Overwegende, dat de *ondervinding*, by het in werking brengen der Staatsregeling, heeft doen zien, dat dezelve zentlyke verbetering vatbaar, en alzo het voorſtel van viſie daartoe aan den Volke te doen, pligtmaatig is.

Overwogende eindelyk, dat de omſtandigheden waarin Republiek, door de gelukkige daarſtelling van eenen talen Vrede, zig thans bevindt, het tegenswoordig Tweede Kamer ter bekrachtiging, met en benevens dit Rapport en de Misfive van het Uitvoerend Bewind, *in originali*,

Wy onderwerpen hierom ons.

Republiek, zo wel met opzigt tot derzelver Bondgenooten, als tot andere Mogendheden van Europa, verkiert, dat het ontwyfelbaar blyke, welke de wil der Natie zy. *Begaft*:

1. Dat aan het Bataaffche Volk, op zekeren nader te bepaalen tyd zal worden voorgeſteld: Of hetzelve eene herziening der Staatsregeling begeert in dannen; gelyk mede, dat daartoe een verbeterd of veranderd ontwerp van Conſtitutie ter goed- of afkeuring aan hetzelve zal worden aangeboden.

2. Dat voorts de perſoneele Commisfie door de Vergadering deezer zaake benoemd, zal worden geautoriſeerd gelyk derzelve geauthoriſeerd wordt by en mits deezen, omme, hoe eer zo beter, met het Uitvoerend Bewind, over de wyze en daarſtelling van dit een en ander, te confereeren, en der Vergadering nader dienaangaande te dienen van conſideratien en advis.

Zullende voorts Copie van dit Beſluit worden gezonden aan het Uitvoerend Bewind der Bataaffche Republiek, om te ſtrekken tot deszelfs informatie en narigt, en het eerste geſchelte van dit Beſluit, ingevolge het 60. Art. der Staatsregeling, aan de Tweede Kamer ter bekrachtiging, met en benevens dit Rapport en de Misfive van het Uitvoerend Bewind, *in originali*.

Door J. J. STUERMAN, in den Hage.